

KAJ JE USPEH PRI JAHANJU

Uspešen jahač, kdo je to?

Uspeh je običajno zelo individualen dosežek in ga je morda težko na splošno definirati. Kot nekdo, ki se veliko in že dolgo ukvarja s konji, sem precej razmišljala o tem, zato bi tukaj rada dala nekaj izhodiščnih točk, da boste morda imeli od uspeha vašega otroka – jahača več, oziroma bo vaš otrok pri jahanju bolj zadovoljen.

V današnjih časih živimo vsi pod vtisom, da moramo biti hitri in čim bolj uspešni povsod, v šoli, službi, družini, med prijatelji in še kje. Ta tekmovalnost ima prav gotovo svoje pozitivne strani, žal pa tudi precej negativnih. Menim, da je definicija uspeha pri jahanju zelo širok pojem pri katerem si mora vsak jahač zase postaviti merilo. To pa, da si merilo postaviš sam, je zelo pomembno in je za mladega jahača tudi zelo težko.

Otroku, ki se želi učiti jahanja in morda celo imeti svojega konja je treba pomagati od začetka, da si sam postavi merila svojega uspeha. Če je pri »konjskih« dejavnostih otrok preobremenjen z uspešnostjo se kaj lahko zgodi, da se njegovo veselje in ljubezen do konj obrne v občutek nezadostnosti, frustracije in občutka krivde, ker ne doseže pričakovanih rezultatov. Starši, učitelji in drugi odrasli moramo zato imeti dober občutek kaj je pravo merilo uspeha in zato z ustrežno komunikacijo z otrokom najti pravo mero njegovih ambicij. To je včasih težko tudi za starše, ki sami nimajo veliko izkušenj z jahanjem in konjarstvom, vedeti kaj in koliko lahko pričakujejo od otrokovega »konjskega« navdušenja. Velikokrat so prav starši tisti, ki so preveč ambiciozni in od otroka zahtevajo tisto, čemur le-ta še ni ali pa nikoli ne bo dorasel.

Jahanje je zelo individualna dejavnost, in je za nekoga lahko uspeh že to, da na šolskem konju dobi občutek, da zares sam vodi konja po maneži, da izvede najbolj enostavne dresurne like v koraku, medtem, ko je za drugega uspeh šele to, ko s svojim konjem doseže dobro uvrstitev na pomembni tekmi.

Za oba velja poudariti, da je treba iskati uspeh z občutkom realnosti, glede na vse dejavnike, ki na to vplivajo. Ni nujno, da mora imeti vsak pozamezni jahač enake cilje, ki pomenijo njegov jahalni uspeh. Prav tako ni vsak jahač potencialen športni tekmovalec in ni nujno da kljub vnaprej izraženih velikih željah po jahanju in konjarstvu, to postane zares strasten hobi ali slog življenja. Velikokrat so za otroka občutki ob konju in konjeniški dejavnosti v živo nekaj čisto drugega kot pa si je to predstavljal prej. Tudi zato naj starši ne bi kar na slepo sledili željam in sanjam svojih otrok. Treba jim je kot odgovorna in odrasla oseba pomagati razumeti kaj pomeni jahanje in delo s konjem, tako v fizičnem kot čustvenem pomenu. Tudi učiteljeva vloga v jahalni šoli je zelo pomembna zato je potrebno veliko sodelovanja med njim in otrokovimi starši.

V jahalni šoli je potrebno čim več neposredno komunicirati z otroki ter tudi razložiti staršem kaj pomeni to, kar skuša otrok doseči oziroma kakšne so njegove realne možnosti

za dosego zastavljenega cilja. Žal imajo starši nejahači velikokrat napačno predstavo kaj je jahanje in konjarstvo.

Otrok naj vidi sebe in konja kot partnerja, ki skupaj delata za to, da dosežeta cilj. Nujna naloga inštruktorja jahanja in delno staršev pa je, da pomagata postaviti realen okvir v katerem je možno delati. Niso vsi otroci potencialni tekmovalci na visokem nivoju kakor tudi niso vsi konji tekmovalni konji .

Usmerjenosti za športno jahanje je več, kot za jahanje v prostem času kljub temu, da je zelo majhen del jahačev, ki imajo dejanske možnosti uspeti na tekmi. Od vseh konj pa je zelo malo takih, ki imajo fizične in psihične sposobnosti, da lahko iz njih vzgojimo dobrega tekmovalnega konja. Seveda je še cela vrsta drugih dejavnikov, ki vplivajo na nastanek dobre tekmovalne ekvipaže. Predvsem denar za nakup konja, v treninge vložena energija in čas, oprema, prevozi, itd...

Tudi jahanje v prostem času je zelo pomemben del konjeništv. Predstavlja verjetno več kot 80 odstotkov vsega jahanja. Mislim da je nujno da povemo, da je lahko uspešen jahač tudi tisti, ki ne tekmuje na tekmah. Pravilno delo s konjem in pravilno jahanje na terenu je ravno tako velikega pomena. Kot uspešen jahač se lahko definira tudi tisti, ki v dobrem ravnotežju v vseh hodih na različnih terenih tako sam kot v skupini doseže svoj cilj v uživanju narave z dobrim štirinožnim partnerjem s katerim skupaj s drugimi doživljata občutek uspeha. Ta občutek lahko doživlja tudi malo bolj izkušen jahač, ki se poizkusi sam z ujahovanjem svojega mladega konja, ko skozi dobro komunikacijo pride do dobrega odnosa med njim in konjem pri tem pa ni obremenjen s pravilniki in točkami.

Prav gotovo je lažje tehnično meriti uspehe na tekmah kot pri jahanju v prostem času vendar je treba kot že prej rečeno pohvaliti tudi tistega, ki najde svoj uspeh izven tekmovalne steze. Toliko pozitivnih stranskih učinkov ima jahanje v prostem času, da je po mojem osebnem prepričanju bolj pomembno kot tekmovalo športno jahanje. V tekmovalnem športu je običajno več neuspehov kot uspehov.

Na koncu pa še ena zadeva, za katero je prav, da jo omenim ne glede na to kaj delamo s konji in kaj želimo z njimi doseči:

Najbolj pomembna pri jahanju je jahačeva varnost, potem konjevo dobro počutje, šele na tretje mesto uvrščam jahačeve ambicije in želje po uspehu.

Če nam uspe naučiti že jahača začetnika tako razmišljati bomo imeli občutek uspešnosti večkrat, ne glede na cilj, ki smo si ga zastavili.

Lise Pavšič Pedersen
Inštruktor jahanja ÖIV in KZS